

Fremtidig maritim klynge

Af Ole Ingrisch

Juni 2019

DEN DANSKE
MARITIME FOND

Med støtte fra Den Danske Maritime Fond

1. Executive Summary

Formål og anvendelse

Denne undersøgelse skal afdække de maritime virksomheders ønsker til en ny, samlet, national, maritim klyngeorganisation. Undersøgelsen er et led i, og et vigtigt fundament til, en konsolideringsproces, som Danmarks tre maritime klyngeorganisationer Maritime Development Center, Fyns Maritime Klynge og MARCOD samt de tre maritime brancheorganisationer Danske Rederier, Danske Maritime og Danske Havne har taget initiativ til, som følge af den nye erhvervsfremmereform. Undersøgelsen er udført med støtte fra Den Danske Maritime Fond.

Metode

Undersøgelsens datagrundlag er 42 interview med virksomheder og andre aktører fra hele værdikæden i den maritime branche. Rammerne for interviewene er skabt af de seks projektpartnere i fællesskab og tager udgangspunkt i, hvordan en konsolideret maritim klyngeorganisation bedst kan opfylde morgendagens behov i den maritime branche, primært inden for hovedområderne netværk, innovation og rekruttering.

Key Findings

Den maritime branche er kendetegnet ved at være bred og mangfoldig. Virksomhederne/organisationerne har forskellige udsyn, og det afspejler sig, når de skal definere deres konkrete ønsker og behov til en ny samlet national maritim klyngeorganisation.

De store virksomheder er mest interesserede i større udviklings- og forskningsprojekter, mens de mindre er mest interesserede i mere lavpraktiske og håndholdte aktiviteter som eksempelvis sekretariatsbistand til lokale maritime netværk, erfa-grupper, matchmaking og lærlingeordninger.

Den maritime branche ser **finansiering/funding** som en stor udfordring, fordi der mangler midler til især de store forsknings-, udviklings- og teknologiprojekter. Derfor efterlyses en effektiv, professionel og kompetent fundingfunktion, som skal udvikles til både at fundraise nationalt og internationalt for at skaffe den risikovillige kapital, der skal til for at sikre udviklingen af særligt den grønne omstilling.

Generelt er aktørerne i den maritime branche gode til at samarbejde, men der er en stigende erkendelse af, at dette må intensiveres og udbygges, hvis udviklingen mod en mere bæredygtig maritim branche skal opnås. Det er især samarbejde på tværs, der er behov for. Ikke bare internt i den maritime branche, men også med andre klynger/sektorer som eksempelvis offshore-vind, droner og robotter. Det samme gør sig gældende for **vidensdeling**, hvor der appelleres til tillid, så man åbner op og deler data.

En fremtidig maritim klyngeorganisation skal arbejde med at brande **Det Blå Danmark** med et bredt spektrum af aktiviteter, både i forhold til at skabe mere viden om branchen, men også for at

synliggøre de mange spændende uddannelses-, job- og karrieremuligheder, særligt over for den unge generation.

En ny, samlet, national, maritim klyngeorganisation skal bidrage til at styrke **uddannelses- og efteruddannelsesområdet**. De maritime uddannelser skal styrkes på flere niveauer i uddannelsessystemet, blandt andet ved at sætte mere på erhvervs- og maskinmesterskoler og oprette et maritimt universitet/institut, ligesom der skal udvikles efteruddannelsestilbud til at øge viden og kompetencer hos den maritime branches medarbejdere. Samtidig skal der udvikles og introduceres en relevant overbygningssuddannelse på masterniveau for skibsofficerer (navigatorer og maskinmestre). Der efterspørges også mere fastlagte karriereforløb for skibsofficerer, så et erhvervsforløb til søs ikke ender som en blindgyde, hvis man ønsker at gå i land.

Adgangen til **kvalificeret arbejdskraft** er et væsentligt problem i den maritime branche. Fra en fremtidig maritim klyngeorganisation efterspørges et bredere rekrutteringsinitiativ.

Rekrutteringsindsatsen skal styrkes massivt, og rekrutteringstiltagene skal ske både på tværs af de maritime virksomheder og på alle niveauer og med særligt fokus på at tiltrække flere kvinder. En koordineret rekrutteringsfunktion skal tage mange forskellige tiltag i anvendelse, som ud over generel branding, eksempelvis kan bestå af administration af maritime lærlinge- og elevordninger, trainee- og talentprogrammer, forskellige former for karrierearrangementer, en karriereportal og et tættere samarbejde med videns- og uddannelsesinstitutioner.

For de store maritime virksomheder, der skal konkurrere internationalt, er det også vigtigt, at der er fokus på **internationalt samarbejde**. Særligt på EU-niveau. En opgave, der bør varetages af de maritime brancheorganisationer, og som en fremtidig maritim klyngeorganisation skal bidrage til ved at skabe international synlighed, og indgå i internationalt samarbejde med andre industrier og uddannelsesinstitutioner.

Innovation står øverst på listen over de ønsker og behov, de maritime virksomheder/organisationer har til fremtidens maritime klyngeorganisation. Den teknologiske udvikling og grønne omstilling i den maritime branche går for langsomt, og det er en bred erkendelse, at branchen har reageret for sent og for langsomt på klima- og miljøudfordringerne. Innovationsområdet er underfinansieret, og udviklingspotentialet er større end ressourcerne. Der skal sættes massivt og tilføres flere ressourcer, og udviklingen skal speedes op. Flere af de større maritime virksomheder/organisationer mener, at fokus skal flyttes fra de virksomhedsmæssige problemstillinger til de branchespecifikke/samfundsmæssige udfordringer. Med andre ord bør kontrakten med samfundet styrkes. Der skal tænkes mere i generiske løsninger, der kan anvendes på tværs i hele branchen. Der er derfor en vigtig opgave for en fremtidig maritim klyngeorganisation i at facilitere og drive større udviklings- og forskningsprojekter på både nationalt og internationalt plan. En innovation, hvor samarbejde og vidensdeling på tværs om den grønne dagsorden og bæredygtige løsninger/teknologier og digitalisering, skal være i fokus.

Nogle af de maritime virksomheder har gode erfaringer med **vækst- og iværksætterprogrammer**, som man fortsat ønsker skal være en del af en fremtidig maritim klyngeorganisations produktportefølje.